

Lietuvos buriuotojų sąjungos (LBS)

Etikos kodeksas

Etikos kodeksu siekiame:

Atskleisti bei įtvirtinti Lietuvos buriuotojų sąjungos (toliau LBS) vertybes, veiklos principus ir elgesio standartus bei apsaugoti buriavimo sportą nuo neteisėtų, amoralių, neetiškų metodų ir praktikų.

Kodekse išdėstomi pagrindiniai ir svarbiausi bendruomenėje gyvuojantys etiniai principai, specifiskai buriuotojiškos vertybės ir elgesio standartai, kurie visuomet buvo neatsiejama ir esminga buriuotojų bendruomenės narių, taigi ir juos vienijančios LBS, tapatumo dalis. LBS Etikos kodeksas įpareigoja gerbti pagrindinius LBS etikos principus, savo įsipareigojimus Lietuvos buriuotojų sąjungai ir jos nariams, bei sąžiningai ir garbingai jiems atstovauti.

Pagrindinės vertybės, kuriomis grindžiama LBS veikla yra: tradicijos, garbė, meistriškumas, gera jūrinė praktika, laisvė ir demokratija, pasitikėjimas, ištikimybė, komandinis darbas.

Susijusios šalys:

Šis kodeksas taikomas bet kuriai šaliai kuri yra LBS narė, yra susijusi su LBS arba vykdo žemiau numatytas veiklas:

- Dalyvauja LBS organizuojamuose renginiuose, varžybose, stovyklose arba jas organizuoja.
- Veikia kaip įgulos, komandos, klubo, federacijos ar kito subjekto treneris, instruktorius, vadovas, sportininkas, narys, specialistas ar įgaliotas atstovas.
- Veikia kaip tarptautinės, nacionalinės buriavimo kategorijos teisėjas ar savanoris.
- Atlieka bet kokias pareigas LBS (yra tarybos, komisijos, darbo grupės ar kt. narys, samdomas ar renkamas asmuo, savanoris).

Etikos principai:

- **Pagarbos įstatymui, žmogaus orumui ir jo teisėms principas;**
- **Nešališkumo ir objektyvumo principas;**
- **Buriuotojiško elgesio principas**

Pagarbos įstatymui, žmogaus orumui ir jo teisėms principas

Laikomės LR įstatymų ir kitų teisės aktų, gerbiame žmogaus orumą ir jo teises, netoleruojame kitų asmenų vykdomų neteisėtų veikų ir imamės veiksmų pagal kompetenciją, siekdami užkirsti joms kelią; kalba, veiksmais ar priimamais sprendimais nediskriminuojame atskirų asmenų ar visuomenės grupių dėl lyties, kalbos, seksualinės orientacijos, amžiaus, rasės, religijos, odos spalvos, tautybės, šeiminių padėties, politinių pažiūrų ar kitų nuomonių, turto, statuso, įgūdžių ir imamės teisėtų priemonių pastebėtai diskriminacijai stabdyti. Netoleruojame bet kokio pobūdžio priekabiavimo, persekiojimo bei kitų veiksmų, žeminančių žmogaus orumą.

Nešališkumo ir objektyvumo principas

Vykdydami veiklą ir dirbdami savo darbą esame objektyvūs, sprendimus priimame vengdami asmeniškumo, nereikalingų emocijų, atsižvelgdami į kompetentingų ekspertų nuomonę bei kitus objektyvius veiksnius. Su partneriais laikomės galiojančių sutarčių nuostatų. Vengiame situacijų, kai asmeniniai interesai galėtų susikirsti su LBS interesais. Naudodamiesi užimama padėtimi nesiekiamo asmeninės naudos.

Buriuotiškumo elgesio principas

Buriuotiškumo elgesio principą apibrėžia vadovavimasis pagrindinėmis buriuotojų vertybėmis ir jas atitinkančios etinės normos bei praktikos tiek ant vandens, tiek krante.

➤ Pagrindinės buriuotojų vertybės:

Tradicijos – dauguma etinių ir buriuotiškumo elgesio normų buriuotojų bendruomenėje gyvuoja natūraliai, perduodant jas naujiems bendruomenės nariams asmeniniu pavyzdžiu. LBS siekia puoselėti ir skatinti pavyzdinį elgesį, jo modelius, atitinkamus ritualus, papročius ir taisykles kaip gyvybingą bendruomenės gyvenimo elementą – tradicijas.

Garbė – pasitikėjimo vienas kitu būtinybė bei etinių principų laikymasis suformavo aukštus buriuotojų garbės standartus. Tai – autoritetas, kurį bendruomenės nariai gali įgyti džentelmeniškais bei buriuotiškais ir bendražmogiškais vertybes atitinkančiais veiksmais.

Meistriškumas – LBS vertina, gerbia bei skatina aukščiausio profesionalumo siekį.

Gera jūrinė praktika – tai veiksmai ir sprendimai, nukreipti visos jūrinės bendruomenės gerovei, atlikti laiku ir mažiausiomis sąnaudomis bei su mažiausia rizika žmonių sveikatai ar gyvybei. Jai būtina individuali iniciatyva ir labiausiai unikalią situaciją atitinkančių sprendimų paieška.

Laisvė ir demokratija – laisvė, kuri nevaržo kitų bendruomenės narių laisvių ir yra pagrįsta etikos normomis. Vertiname ir gerbiame asmeninę atsakomybę už savo sprendimus bei veiksmus.

Pasitikėjimas – dinamiškoje aplinkoje (tiek jūroje, tiek krante) pažadas ar žodinė sutartis dažnai tampa pagrindiniu ar net vieninteliu bendradarbiavimo garantu. Buriuotojai visada tęsi duotus pažadus, gerbia ir vykdo žodines sutartis, nelaužo komandos ar įgulos draugo pasitikėjimo, nes būtent pasitikėjimas jiems yra esminis bet kokio žmogiško santykio pagrindas.

Ištikimybė – ištikimybė savo idealams, vertybėms bei savo komandai yra viena iš aukščiausių vertybių, užtarnaujamų ir patikrinamų per ilgą laiką.

Komandinis darbas – tik darniu komandos darbu buriuotojai gali kovoti su gamtos jėgomis, todėl komandinis darbas, nuolatinis komunikavimo tobulinimas, naujų narių pritraukimas ir jų ugdymas yra vienas pagrindinių uždavinių tiek ekstremaliose jūrinėse sąlygose, tiek krante.

➤ Pagrindinės buriuotiškumo elgesio etinės normos bei praktikos:

- Laikomės visų taikomų įstatymų ir kitų teisės aktų, taip pat LBS ir pasaulinės buriuotojų asociacijos „World Sailing“ įstatų, reglamentų, garbingos kovos (*Fair Play*) principų ir taisyklių.
- Gerbiame LBS, klubų, uostų ir laivybos tvarką bei paklūstame jų patvirtintoms nuostatoms.
- Santykius su konkurentais grindžiame sąžiningumo, garbingos kovos (*Fair Play*) bei abipusės pagarbos principais.
- Netoleruojame dopingo, brutalaus sporto dalyvių ar sirgalių elgesio ir rezultato manipuliavimo sporto varžybose, bei taikome griežtas nuobaudas už pažeidimus.
- Vadovaudamiesi džentelmeniškumu, visuomet esame pasirengę padėti kitiems tiek ant vandens, tiek krante; palaikome draugiškus ir pagarbius tarpusavio santykius.

- Laikomės nusistovėjusių elgesio praktikų ir etinių normų bei reikšmingų hierarchijų, liečiančių pagarbų bei mandagų elgesį su įgulos nariais, jachtos svečiais, prasilenkiančiomis jachtomis, uostų tvarka. Šias praktikas galima rasti surašytas buriuomenės etiketo kodekse.
- Vadovai ar aukštesnį statusą užimantys asmenys nuosekliai ir išsamiai informuoja pavaldžius kolegas, sąjungos ar klubų narius apie sąjungos tikslus ir jų įgyvendinimo eigą, taip pat skatina darbuotojų iniciatyvumą, dalinasi patirtimi ir skatina tobulėjimą, komandinį darbą, savo veikloje taiko šiuolaikiškus vadovavimo metodus.

Kitos etinės normos:

Informacija ir bendravimas su visuomene

Visą informaciją apie savo veiklą LBS atskleidžia griežtai vadovaudamasi Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytais reikalavimais ir remdamasi LBS Etikos kodekso principais. Darbo ar nedarbo metu bendraudami su visuomene ar žiniasklaidos atstovais formuojame LBS įvaizdį, todėl kiekvienas prisiima atsakomybę už pateiktą informaciją. Bendraudamas su žiniasklaida vengiame asmeninio vertinimo, o pateikiame tik tikslią ir teisingą informaciją. Konfidencialią su sąjungos veikla bei jos partneriais susijusią informaciją kiekvienas iš narių laiko griežtoje paslapyje. Netoleruojamas elgesys, kai viešumoje nesulaikoma nuo veiksmų, galinčių pakenkti LBS įvaizdžiui.

Intelektinė nuosavybė

LBS intelektinei nuosavybei priskiriami mūsų logotipai, ženklai, firminiai pavadinimai, dizainas, autorių teisės, išradimai, patentai ir kita konfidenciali informacija. LBS niekada neleidžia trečiajam šaliai naudoti ženklų ar kitos intelektinės nuosavybės be tinkamo leidimo ir sutarties. Be to, LBS ženklų negalima naudoti žeminančiu, šmeižikišku ar kitaip užgauliu būdu. Mūsų intelektinei nuosavybei priskiriami ir darbuotojų darbo produktai, o LBS buriavimo varžybų organizavimas yra išskirtinė LBS atsakomybė.

Nediskriminavimas ir priekabiavimas

Niekas negali įžeisti šalies ar žmonių grupės orumo ar neliečiamumo naudojant paniekiamus ar diskriminuojančius žodžius ar veiksmus dėl rasės, įgūdžių, tautybės nacionalinės ar socialinės kilmės, lyties, kalbos, religijos, politinių pažiūrų ar kitų nuomonių, turto, gimimo ar bet kokio kito statuso, socialinės orientacijos ar kitos priežasties.

Priekabiavimas, persekiojimas yra draudžiamas. Priekabiavimas, persekiojimas yra apibrėžiamas kaip sistemingi, priešiški, pasikartojantys veiksmai skirti atskirti asmenį ar grupę ir gali paveikti asmens ar grupės orumą.

Seksualinis priekabiavimas, prievarta yra draudžiama. Seksualinis priekabiavimas apibrėžiamas kaip nepageidaujamas seksualinis pranašumas, kuris nėra prašomas ar leidžiamas. Vertinimas grindžiamas tuo, ar asmuo elgesį laiko nepageidaujamu ar įžeidžiančiu.

Brutalus elgesys, dopingo vartojimas ir manipuliavimas sporto varžybomis

Siekdama išsaugoti kilnius sporto idealus ir sporto prieinamumą visiems, LBS kovoja su dopingo vartojimu, brutaliu sporto sirgalių elgesiu ir rezultato manipuliavimu sporto varžybose bei taiko griežtas nuobaudas už pažeidimus.

Asmenims, kuriems yra taikomas šis Etikos kodeksas, draudžiama tiesiogiai ar netiesiogiai dalyvauti lažybų, lošimų, loterijų ar panašioje veikloje ir sandoriuose, susijusiuose su buriavimo varžybomis ir /ar kita su buriavimu susijusia veikla. Jie negali turėti jokių tiesioginių ar netiesioginių (per trečiuosius asmenis ar jiems dalyvaujant) interesų bendrovėse, įmonėse, organizacijose ir pan., kurie reklamuoja, tarpininkauja, organizuoja ar vykdo lažybas, lošimus, loterijas ar kitas panašias veiklas ar sandorius, susijusius su buriavimo varžybomis. Interesai apima bet kokios galimos naudos gavimą asmenų, kuriems yra taikomas šis Etikos kodeksas, ar su jais susijusių asmenų naudai.

Asmenims, kuriems yra taikomas šis Etikos kodeksas, draudžiama dalyvauti darant neteisėtą įtaką buriavimo varžyboms. Tokia neteisėta įtaka yra suprantama kaip neteisėtas įtakos ar poveikio darymas buriavimo varžybų eigai, rezultatams ar bet kokiems kitiems aspektams tiesiogiai, veiksmais ar neveikimu, nepriklausomai nuo to, ar tai yra daroma dėl finansinės naudos, sportinio pranašumo ar bet koku kitu tikslu. Jie negali priimti, duoti, siūlyti, gauti, reikalauti ar prašyti bet kokios piniginės ar kitokios naudos savo ar trečiųjų asmenų vardu dėl neteisėtos įtakos darymo buriavimo varžyboms.

Asmenys, kuriems yra taikomas šis Etikos kodeksas, privalo nedelsiant pranešti LBS Tarybai apie bet kokią sužinotą veiklą ir/ar informaciją, tiesiogiai ar netiesiogiai susijusią su galima neteisėta įtaka buriavimo varžyboms.

Šiais tikslais LBS Garbės teismas turi teisę tirti ir nagrinėti bet koki elgesį buriavime, kuris yra mažai susijęs ar visai nesusijęs su veiksmais buriuojant.

Aplinkosauga

Įsipareigojame aktyviai mažinti savo poveikį aplinkai, saugoti ir tausoti gamtą, aktyviai kovoti su plastmasės ir kitokių atliekų tarša visuose vandens telkiniuose.

Kodekso taikymas, vertinimas ir sankcijos

Kiekvienas asmuo, kuriam taikomas šis Etikos kodeksas, pastebėjęs galimą Etikos kodekso ar kovos su manipuliavimu sporto varžybomis taisyklių pažeidimą, privalo nedelsdamas apie tai informuoti LBS Valdymo organus. Pranešėjų konfidencialumas užtikrinamas teisės aktų nustatyta tvarka. LBS Valdymo organai etikos kodekso pažeidimus deleguoja LBS Garbės teismui nagrinėti ir taikyti drausmines nuobaudas.

Asmenims, nesilaikantiems šio Elgesio kodekso nuostatų, gali būti taikomos šios drausminės priemonės:

- Įspėjimas;
- Papeikimas;
- Varžybų rezultato anuliavimas;
- Apdovanojimų (prizų, titulų ir pan.) gražinimas;
- Draudimas dalyvauti varžybose;
- Piniginė bauda;
- Draudimas dalyvauti tam tikroje, su buriavimu susijusioje veikloje;
- Šalinimas iš LBS valdymo organų, komisijų, narių ar partnerių;
- Pašalinimas iš LBS narių;
- Kita visoms pusėms priimtina sankcija.

LBS Garbės teismas, nagrinėdamas galimus Etikos kodekso pažeidimus, siekia apsaugoti buriavimo sportą nuo neteisėtų, amoralių ir neetiškų metodų ir praktikų, brutalaus elgesio bei bandymų manipuluoti buriavimo varžybų rezultatais.

Buriavimo varžybų taisyklių, saugumo varžybose, antidopingo reikalavimų pažeidimai, nagrinėjami buriavimo varžybų taisyklėse nurodyta tvarka ir nėra LBS Garbės teismo kompetencija. Nuobaudos taikomos tokios, kokios numatytos buriavimo varžybų taisyklėse. Pagrindinis Etikos kodekso pažeidimų nagrinėjimo tikslas – atkurti pažeistas LBS narių teises, užtikrinti garbingo elgesio principų laikymąsi ir užkirsti kelią pakartotiniams pažeidimams. Sankcijos taikomos proporcingai pažeidimo pobūdžiui, mastui ir padariniams.

Atsakomybę už šio Etikos kodekso pažeidimus lengvina tai, kad asmuo:

1. Savanoriškai, nelaukdamas sprendimo atlygina pažeidimu padarytą žalą.
2. Viešai pripažįsta kaltę, gailisi ir atsiprašo.
3. Padeda išaiškinti tiesą tyrimo metu.
4. Jei egzistuoja kitos atsakomybę lengvinančios aplinkybės.

Pažeidėjo atsakomybę sunkina tai, kad asmuo:

1. Pažeidimą padarė pakartotinai.
2. Viešai tyčiojasi iš atliekamo tyrimo ir etiško elgesio principų.
3. Trukdo išaiškinti tiesą tyrimo metu, nepateikia prašomų ir jo turimų duomenų arba pateikia klaidingus.

Kiekvienas asmuo, komanda arba bet kuris kitas juridinis ar fizinis asmuo turi teisę būti išklausytas. Teisė būti išklausytam reiškia teisę susipažinti su pareikštais kaltinimais, asmeniškai pasisakyti arba pateikti rašytinį dokumentą, skirtą apsiginti.